

get
smarter
with
Aarhus

UDDANNELSES- OG TALENTSTRATEGI
FOR AARHUS
2011-2014

get
smarter
with
Aarhus

UDDANNELSES- OG TALENTSTRATEGI
FOR AARHUS
2011-2014

AARHUS KOMMUNE
SEPTEMBER 2011

www.aarhus.dk/uddannelse

INDHOLD

INDLEDNING	04
> Baggrund	04
> Metode	05
AARHUS SOM VIDENS-, UDDANNELSES- OG TALENTBY	06
> Kontekst	06
> Forudsætninger	06
> Udfordringer og udviklingsmuligheder	07
STRUKTUREN FOR STRATEGIEN	10
> Struktur	10
VISIONEN	11
> Visionen for Aarhus	11
> Overordnet vision og målsætninger fra erhvervsplanen	11
> Visionen for uddannelses- og talentindsatsen	11
STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER	12
DEN AKTUELLE INDSATS	13
> Retning 1: Igangværende initiativer	13
DEN ATTRAKTIVE BY	17
> Retning 1: Fysiske rammevilkår	17
> Retning 2: Modtagelsen	19
> Retning 3: Inddragelse af interessenter	20
> Retning 4: Udvikling af byens kultur- og fritidstilbud	20
FLERE I UDDANNELSE	21
> Retning 1: 95%-målsætning	21
> Retning 2: Efter- og videreuddannelse	23
UDVIKLING AF TALENTARBEJDET	24
> Retning 1: Talentarbejdet	24
FORPLIGTENDE SAMARBEJDE	26
> Retning 1: Forpligtende samarbejder	26
OVERSIGT OVER INITIATIVERNE	28

INDLEDNING

Baggrund

I Aarhus er der gennem årene udviklet en særlig samarbejdsform, når det gælder erhvervs- og byudvikling: Centrale aktører indgår i et tæt samarbejde med Aarhus Kommune om at formulere og implementere fælles målsætninger, strategier og handlingsplaner til gavn for erhvervs- og byudviklingen i Aarhus.

Det gælder også i relation til udvikling af Aarhus som uddannelsesby. Siden 2003 har to uddannelsesstrategier fra henholdsvis 2003 og 2008 sat rammen for en fælles indsats på uddannelsesområdet. Strategierne har fungeret som et supplement til den store indsats, der foregår på de enkelte uddannelsesinstitutioner, studenterorganisationer, i erhvervslivet og blandt arbejdsmarkedets parter. Strategierne har haft en rolle, hvor det gav mening at løfte opgaver i fællesskab.

Denne tredje uddannelsesstrategi er ingen undtagelse: Den er blevet til i samarbejde med en lang række aktører i bysamfundet og vil de kommende fire år sætte rammen for udviklingen af videns-, uddannelses- og talentbyen Aarhus. Den vil fortsat have øje for den rollefordeling, der implicit eksisterer i forholdet mellem interessenterne.

Det nye i denne strategi i forhold til de to tidligere er netop fokuseringen på udvikling, tiltrækning og fastholdelse af talent. Talentindsatsen skal i den forbindelse ses i sammenhæng med et generelt kompetenceløft.

Men nok så vigtigt vil denne tredje generation af strategien løfte sit abstraktionsniveau og tydeliggøre det strategiske sigte for uddannelses- og talentområdet. Det skal således understreges, at der – efter et markant ønske fra interessenterne – ikke er tale om en handlingsplan, men derimod om en strategi med få strategiske mål, som følges med en meget stærk indsats. I implementeringen af denne indsats vil der blive opstillet effektmål og handlingsplaner, hvor det er muligt og relevant.

Til sammenligning var de to tidligere strategier i højere grad handlingsplaner med konkrete initiativer, som stort set alle er blevet implementeret ved indgangen til 2011. Nogle ganske få af den seneste strategis 31 konkrete initiativer vil blive overført til og forankret i den nye strategi. Det strategiske sigte for uddannelses- og talentstrategien

er allerede rammesat af Aarhus Kommunes erhvervsplan ”Viden til Vækst 2010-17-30”, som har sat følgende mål i relation til menneskelige ressourcer:

- > Aarhus skal være en af Nordeuropas mest attraktive videns- og uddannelsesbyer og en anerkendt leverandør af velkvalificeret arbejdskraft på alle niveauer.
- > Storaarhus skal være et af Nordeuropas mest attraktive arbejdsmarkeder

De to målsætninger indebærer en todelt indsats: Dels er det nødvendigt at give bredden et kompetenceløft gennem endnu bedre uddannelser, herunder også efter- og videreuddannelse. Dels er der behov for at tiltrække, fastholde og udfordre talenterne. Og netop derfor har strategien fokus på både uddannelse og talent og på at gøre byen og kommunen til et stadigt mere attraktivt sted for såvel virksomheder, medarbejdere og studerende, som samlet vil bidrage til at udvikle vidensbyen Aarhus.

Erhvervskontaktudvalget¹ er opdragsgiver i forhold til uddannelses- og talentstrategien, og vil løbende følge op på implementeringen af den.

1 Erhvervskontaktudvalget består af repræsentanter fra erhvervsliv, organisationer, uddannelsesinstitutioner og Aarhus Kommune og har til formål at arbejde for at skabe de bedst mulige rammer for vækst og udvikling i Aarhus gennem udvikling og implementering af byens erhvervs- og bypolitik.

Metode

For at knytte et bredt udsnit af interessentgrupperne så tæt som muligt til processen, har der været nedsat en relativt stor styregruppe. Den har bestået af 20 repræsentanter fra uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedets parter, studenterorganisationer, Studenterhus Aarhus, Region Midtjylland og magistratsafdelingerne for Teknik og Miljø, Børn og Unge samt Sociale Forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune. Styregruppens medlemmer har selv bidraget med input til strategien og har herudover løbende kvalificeret de øvrige indsamlede bidrag med henblik på at sætte dem ind i en strategisk sammenhæng.

De øvrige bidrag til strategien har bestået af en indledende national og international desk research, bilateral dialog med udvalgte interessenter på lokalt, regionalt og nationalt niveau, herunder Erhvervskontaktudvalget, studerende, erhvervsorganisationer, uddannelsesinstitutioner samt andre kommuner og videnspersoner fra uddannelsesmiljøet.

Endelig har konsulentfirmaet NIRAS gennemført en afdækning af behov og ønsker blandt interessenterne, hvilket har resulteret i et idékatalog med konkrete forslag til initiativer til udvikling af Aarhus som videns-, uddannelses- og talentby. Afdækningen er sket gennem kvalitative og kvantitative interviews, et idéværksted og en prioriteringsworkshop.

AARHUS SOM VIDENS-, UDDANNELSES- OG TALENTBY

Kontekst

Store byer er drivkraften bag fremtidens vækst. Derfor vil en by som Aarhus få endnu mere regional og national betydning fremover. Det skyldes ikke mindst, at større byer i stadig stigende grad tiltrækker viden, innovation og talent, og at den betydelige vækst i Aarhus gennem de seneste ti år cementerer Aarhus som et nationalt vækstcenter med en international betydning.

Men konkurrencen mellem byerne er hård, og det gælder derfor også for Aarhus om at igangsætte en række væsentlige initiativer og synliggøre dem både nationalt og internationalt. Aarhus satser bredt på en erhvervs- og bypolitisk indsats, hvor hjørnestenene er markante byudviklingsprojekter (fx De Bynære Havnearealer, Helhedsplanen for Gellerup og Toveshøj) og etablering af helt nye byer i omegnen af Aarhus) suppleret med målsætninger om bæredygtighed, ambitionen om at blive europæisk kulturhovedstad i 2017 og ikke mindst en ambitiøs erhvervsplan. Netop erhvervsplanen prioriterer indsatsen for adgang til de nødvendige menneskelige ressourcer, herunder Aarhus som én af Nordeuropas mest attraktive videns- og uddannelsesbyer samt Aarhus som ét af Nordeuropas mest attraktive arbejdsmarkeder.

Forudsætninger

Forudsætningerne for at nå erhvervsplanens målsætninger om Aarhus som attraktiv videns- og uddannelsesby med et attraktivt arbejdsmarked er gode.

Statistikken giver et tydeligt billede: I 2009 var tæt på hver sjette indbygger i Aarhus indskrevet på enten en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.² Over 42.000 studerende på de aarhusianske videregående uddannelsesinstitutioner gør Aarhus til byen med den højeste koncentration af studerende i Danmark, målt i forhold til indbyggertal. Dertil kommer, at flere end 5.000 af de indskrevne studerende har en international baggrund, og at alle beboede verdensdele er repræsenteret blandt de internationale studerende i byen. I 2010 er der desuden indskrevet 1.800 Ph.d-studerende på Aarhus Universitet, hvoraf cirka 300 har en international baggrund. En undersøgelse fra 2010 viser desuden, at uddannelsesinstitutionerne forventer et fortsat voksende optag, så der om 10 år

er dobbelt så mange internationale studerende, mens der om knap 20 år forventes at være over 60.000 studerende i Aarhus.³

I alt ti uddannelsesinstitutioner med flere end 130 forskellige videregående uddannelser og endnu flere kombinationsmuligheder gør uddannelsesudbuddet i Aarhus særdeles mangfoldigt. Aarhus Universitet har de seneste år konstant ligget i top-100 i rankings over verdens 17.000 universiteter, mens VIA University College er landets største professionshøjskole med nogle af landets mest søgte uddannelser. En række kunstneriske uddannelsesinstitutioner bidrager endvidere til en særlig værdi for udbuddet af videregående uddannelser. Hertil kommer elleve uddannelsesinstitutioner, som udbyder ungdomsuddannelser: Syv almene gymnasier (heraf udbyder to HF), Århus Købmandsskole, AARHUS TECH, VUC Aarhus og Århus Akademi.

De bløde facts om Aarhus har også en stor betydning for byens tiltrækningskraft: I afdækningen af Aarhus' styrker som uddannelsesby⁴ nævnes en række forhold, som allerede på nuværende tidspunkt gør Aarhus til en attraktiv uddannelsesby. Byen er præget af unge mennesker med mange forskellige holdninger, som bidrager til mangfoldigheden og et godt studiemiljø. Det er en hyggelig by med megen charme, samtidig med at den opleves tryk at færdes i. Det skyldes ikke mindst, at Aarhus er en relativ lille storby. Man kommer hurtigt rundt i byen, når alting stort set er i cykelafstand, uanset om det er uddannelsesinstitutionerne, Studenterhuset, de mange kultur- og fritidstilbud eller mulighederne for aktiviteter i skoven, ved stranden eller i vandet. Og de fleste tilbud er samlet i centrum af Aarhus.

Aarhus har desuden et mangfoldigt fritids- og kulturmiljø, der bl.a. inkluderer en bred vifte af sports- og foreningsaktiviteter, levende biblioteksmiljøer samt kulturinstitutioner og kulturtilbud inden for stort set alle kunst- og kulturgenrer. Aarhus har herudover vist evne til både at tiltrække store events og at udvikle et nytænkende kulturmiljø, hvor publikum tilbydes unikke og mere skæve oplevelser.

Endelig er Aarhus præget af en ganske unik samarbejds-kultur, som betegnes som Aarhus-modellen for erhvervs-

Your Rainbow Panorama på taget af ARoS, Aarhus Kunstmuseum
Foto: Lars Aaro

og bypolitikken: Gennem årene er der opstået en tradition for, at erhvervs- og bypolitikken i Aarhus udvikles og gennemføres i et tæt og forpligtende samarbejde mellem relevante partnere fra erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, uddannelses- og vidensinstitutioner og myndigheder både i og uden for Aarhus. Denne erhvervs- og bypolitik sætter rammerne for udviklingen af Aarhus. Aarhus Kommune skal i den forbindelse i sin rolle som erhvervs- og bypolitisk entreprenør være drivkraft i forhold til at modne og kvalificere idéer og omsætte dem til konkrete initiativer.⁵

Mellem uddannelsesinstitutionerne og også mellem uddannelsesinstitutionerne og virksomhederne i området har der med tiden udviklet sig en god dialog samt et godt og innovativt samarbejde, som der kan bygges videre på. Aarhus er tilstrækkelig lille til, at aktørerne er tæt på hinanden og indgår i hinandens netværk, og alligevel stor nok til at kunne samle kræfterne og gøre en forskel.

Udfordringer og udviklingsmuligheder

På trods af et godt udgangspunkt viser afdækningen i forbindelse med uddannelses- og talentstrategien, at Aarhus som videns-, uddannelses- og talentby står over for en række udfordringer og udviklingsmuligheder i den kommende tid.

Grundlæggende vil Danmark – og dermed også Aarhus – i de kommende år stå over for den strukturelle udfordring, at kompetenceudbuddet ikke kan indfri kompetencebehovet. Det gælder både kvantitativt og kvalitativt. Der vil derfor dels være behov for et generelt kompetenceløft til befolkningen, så den i højere grad vil være i stand til at løfte opgaverne på det fremtidige arbejdsmarked, dels er der behov for at udvikle egne talenter og tiltrække og fastholde internationale talenter inden for en række fagområder.

En væsentlig forudsætning for, at den opgave kan løftes, er et endnu bedre og mere forpligtende samarbejde mellem de relevante aktører på uddannelsesområdet og arbejdsmarkedets parter. Disse forpligtende samarbejder vil medvirke til, at Aarhus i langt højere grad er først til at anvende fremtidens løsninger for at sikre det generelle kompetenceløft og talentudviklingen.

² Kilde: Egne beregninger på baggrund af tal fra www.statistikbanken.dk

³ Kilde: "Det fremtidige behov for studieboliger i Aarhus", 2010

⁴ "Uddannelses- og talentstrategi 2011-14 – Idékatalog", NIRAS 2011

⁵ Kilde: "Viden til Vækst 2010-17-30"

For det første viser afdækningen et behov for en intensivring af samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne. Det handler dels om samarbejde om bedre meritmuligheder og fleksible uddannelsesforløb, så det samlede uddannelsesmarked i Aarhus bliver mere smidigt. Dels om endnu bedre muligheder for efter- og videreuddannelse. En intensivring af det samarbejde er som udgangspunkt op til uddannelsesinstitutionerne, og dermed principielt uden for rammerne af uddannelses- og talentstrategien. Strategien kan således ikke fastlægge konkrete rammer for en intensivring af samarbejdet, men vil i stedet - under henvisning til de afdækkede behov i bysamfundet - opfordre parterne til at rykke endnu tættere sammen i forpligtende partnerskaber.

For det andet viser afdækningen et behov for et stærkere og mere forpligtende samarbejde mellem arbejdsmarkedet (både offentlige og private arbejdspladser) og uddannelsesområdet (både uddannelsesinstitutioner og studerende). Et sådant samarbejde er af fælles interesse for arbejdsmarkedet og uddannelsesinstitutionerne. Virksomheder og de offentlige organisationer tilkendegiver fx i afdækningen, at de ved at anvende studerendes og uddannelsesinstitutionernes faglige kompetencer blandt andet kan fremme innovationen og den strategiske udvikling i deres organisationer. Et andet emne for forpligtende samarbejde mellem arbejdsmarkedet og uddannelsesinstitutionerne er efter- og videreuddannelse og rekruttering af højtuddannede. Der er desuden behov for langt større samarbejde om mere praksisforankring af uddannelserne. Dels for at forberede de unge på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse, dels for at øge de unges muligheder for praktikpladser (på erhvervsuddannelserne) og karriere-relevante studiejobs og praktikjobs (på de videregående uddannelser).

Udover et forbedret og mere forpligtende samarbejde som en grundlæggende forudsætning for at nå de kommende års udfordringer er der behov for en række konkrete forbedringer:

For det første viser afdækningen i forbindelse med strategien, at en lang række af de igangværende tiltag og projekter ikke er tilstrækkeligt kendte i bysamfundet. Således påpeger flere virksomheder nogle udfordringer og foreslår

konkrete løsninger, som allerede findes. Det gælder blandt andet i relation til studiejobindsatsen, kampagnen for flere praktikpladser til unge på erhvervsuddannelserne, modtagelse af internationale medarbejdere og studerende og samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne i Campus Aarhus. Det er derfor en udfordring at få synliggjort, yderligere samordnet og - i visse tilfælde - intensiveret de igangværende indsatser.

Der er desuden særligt behov for styrkelse af modtagelsen og fastholdelsen af internationale medarbejdere og studerende. Her er der behov for at inspirere indbyggerne i Aarhus til at tænke globalt og bidrage til en stemning af åbenhed og imødekommenhed.

For det andet er der hele tiden behov for udvikling af de fysiske rammebetingelser, så Aarhus også fremover fremstår som en attraktiv by. Både for at fastholde de, der allerede bor her, og for at kunne tiltrække og fastholde danske og internationale studerende, medarbejdere og deres familier.

I en by med store vækstambitioner har det derfor afgørende betydning, at den trafikale infrastruktur løbende udvikles. Med andre ord er en god trafikal infrastruktur særdeles vigtig, både når det gælder om at kunne komme hurtigt og billigt rundt i byen og tilgængeligheden udefra. Når uddannelse og forskning i en vis udstrækning er centraliseret i de større byer, har netop tilgængeligheden betydning for, at der ikke opstår unødige barrierer for samarbejde.

Det er også afgørende at kunne tilbyde det stigende antal indbyggere – både studerende og medarbejdere - attraktive boliger. En løbende udbygning og modernisering af en mangfoldig boligmasse skal derfor være højt prioriteret. Netop et varieret boligudbud medvirker til en øget fleksibilitet og et mere fremtidssikret boligmarked.

Endelig udgør Aarhus' målsætning om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2017 en væsentlig udviklingsplatform i forhold til at kunne styrke byens muligheder for at blive en attraktiv by for studerende, talenter og kompetent arbejdskraft.

Udsigt over Aarhus Universitet, Aarhus Havn mv.
Foto: Erik W. Olsson

STRUKTUREN FOR STRATEGIEN

Struktur

Af hensyn til sammenhængen med de øvrige planer for Aarhus følger uddannelses- og talentstrategien den samme struktur som erhvervsplanen "Viden til Vækst 2010-17-30". Det betyder, at strategien er struktureret på tre niveauer med henholdsvis en vision, en række strategiske indsatsområder og retninger, som skal bidrage til at indfri visionen, suppleret med konkrete initiativer, som skal implementere de strategiske indsatsområder.

Forud for igangsætning af de enkelte initiativer skal der udarbejdes en business case. Forudsætningerne for igangsættelse af et initiativ er, at det er sandsynliggjort, at effekten af initiativet står mål med ressourceindsatsen.

Strukturen for strategien kan opsummeres på følgende måde:

Visionen er formuleret med udgangspunkt i den gældende Kommuneplan 2009 og erhvervsplanen "Viden til vækst 2010-17-30". Den er suppleret med konkrete ønsker og behov afdækket både via den løbende dialog mellem Aarhus Kommune og interessenterne samt via NIRAS-undersøgelsen.

VISIONEN

Visionen for Aarhus

Med Kommuneplan 2009 vedtog Aarhus Byråd som konkrete pejlemærker, at Aarhus kommune inden 2030 skal vokse med 75.000 indbyggere, 50.000 arbejdspladser, 50.000 boliger og 10-15.000 studerende. Målet er at gøre Aarhus til at tage imod fremtidens vækst, og vækstambitionerne er væsentlige pejlemærker for den erhvervs- og bypolitiske indsats.

Overordnet vision og målsætninger fra erhvervsplanen

Aarhus - en by i bevægelse - Aarhus - en god by for alle

- > Aarhus som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft
- > Aarhus som en førende videns- og uddannelsesby og Storaarhus som et af Nordeuropas mest attraktive arbejdsmarkeder med et tilstrækkeligt udbud af velkvalificeret arbejdskraft
- > Aarhus som en økonomisk og klimamæssig bæredygtig by
- > Aarhus som byen, hvor vækst og udvikling skabes i tætte og forpligtende samarbejder

> Visionen for uddannelses- og talentindsatsen

Aarhus skal være førende videns- og uddannelsesby i Nordeuropa, og Storaarhus skal være ét af Nordeuropas mest attraktive arbejdsmarkeder med et tilstrækkeligt udbud af velkvalificeret arbejdskraft.

Visionen skal realiseres gennem et generelt kompetenceløft og gennem udvikling, tiltrækning og fastholdelse af de mest talentfulde mennesker.

Det skal ske i et tværgående og forpligtende samarbejde, med et globalt udsyn og ved hjælp af nyskabende og innovative løsninger med fokus på vækst og udvikling i Storaarhus.

STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER

→ FORDELE OG UDFORDRINGER

→ HVORFOR?

→ HVORDAN?

Fem strategiske indsatsområder skal medvirke til at indfri visionen for uddannelses- og talentindsatsen i Aarhus. Således fokuseres der i strategien på succesrige tiltag i den hidtidige indsats, som skal videreføres eller justeres, ligesom der sættes ind for at gøre selve byen endnu mere attraktiv med henblik på rekruttering af nye studerende og medarbejdere fra ind- og udland. Herudover lægges der vægt på et generelt uddannelsesløft for bredden, og på at udvikle, tiltrække og fastholde egne og internationale talenter. Endelig kan det femte strategiske indsatsområde vedrørende forpligtende samarbejde betragtes som et tværgående indsatsområde - som et afgørende middel til succes på de øvrige strategiske indsatsområder. Det er netop gennem forpligtende samarbejder mellem aktørerne, at uddannelsesbyen Aarhus skal præstere unikke resultater i national og international sammenhæng.

De fem strategiske indsatsområder kan ikke betragtes som selvstændige indsatsområder. De indgår i stedet i et samspil med hinanden og vil i visse sammenhænge overlape hinanden.

- > Den aktuelle indsats
- > Den attraktive by
- > Flere i uddannelse
- > Udvikling af talentarbejdet
- > Forpligtende samarbejde

DEN AKTUELLE INDSATS

> Hvorfor?

Der er allerede igangsat en lang række initiativer, som medvirker til at udvikle Aarhus som uddannelsesby. Mange af dem er fortsat aktuelle og viser gode resultater.

Herudover fremsætter flere af de adspurgte virksomheder ønsker til nye initiativer, som allerede bliver dækket af den aktuelle indsats. Det betyder, at der er behov for at udbrede kendskabet til dem, forudsat at de fortsat er relevante.

> Retning 1: Igangværende initiativer

Relevante igangværende initiativer skal fortsættes, justeres, forankres og markedsføres, så kendskabet udbredes til gavn for flere interessenter.

> Fremadrettet status

Det er vigtigt, at der i et forsøg på løbende at udvikle Aarhus som uddannelsesby, ikke sker en udvanding af allerede eksisterende og succesrige initiativer. Ligesom der heller ikke er grund til at ændre noget, der allerede fungerer og har bedst af at fortsætte uforandret.

Derfor skal den igangværende indsats gennemgås. De succesrige initiativer skal fortsætte og eventuelt videreudvikles. Der udarbejdes en business case, når det er relevant. Sideløbende hermed skal konkrete projekter forankres og markedsføres overfor et bredere publikum, så flere interessenter kan få glæde af dem.

De tiltag, der er beskrevet nedenfor, er udtryk for samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, byens studerende og studenterorganisationer, arbejdsmarkedets parter, erhvervsorganisationer, de enkelte virksomheder, Region Midtjylland og Aarhus Kommune.

> Campus Aarhus:

Campus Aarhus er en forening af aarhusianske uddannelsesinstitutioner, som uddanner til minimum bachelorniveau. Foreningens formål er at fremme samarbejdet mellem videregående uddannelser i Aarhus med fokus på studerende og studiemiljø, fremme muligheden for meritoverførsel mellem uddannelsesinstitutionerne, forbedre det samlede studiemiljø i Aarhus og markedsføre byen som uddannelsesby.

> **Initiativ 1:** Campus Aarhus skal videreføres, og det skal i den forbindelse overvejes, hvordan fleksibiliteten på det aarhusianske uddannelsesmarked kan forbedres, og hvordan markedsføringsindsatsen i regi af Campus Aarhus kan styrkes.

Ansvarlig: Campus Aarhus

> **Studiejobsindsatsen**

Aarhus Kommune har sammen med arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutionerne og studerende udarbejdet en handlingsplan til fremme af flere studiejobs i Aarhus. Studiejobs medvirker til at gøre uddannelsesbyen mere attraktiv, samtidig med at virksomheder får adgang til den nyeste viden til relativt få lønkroner, og de studerende indhenter nyttig viden og praksiserfaring fra virksomhederne. Studiejobsindsatsen indebærer blandt andet et udbud af den virksomhedsopsøgende studiejobsindsats kombineret med en elektronisk studiejobsportal forankret i StudiejobAarhus. Herudover findes en række andre større og mindre aktører på området. Der er imidlertid et voksende behov for at styrke studiejobsindsatsen og sikre en større gennemskuelighed for både studerende og virksomheder, ligesom forpligtende partnerskaber mellem arbejdsmarkedet (herunder Aarhus Kommune) og uddannelsesinstitutionerne skal sikre flere studiejobs. Endelig oplever Aarhus en mangel på studiejobs til internationale studerende.

> **Initiativ 2:** Der skal gennemføres en afdækning af, om og hvordan der kan ske en styrkelse af indsatsen for at skabe flere studiejobs i Aarhus, herunder hvordan gennemskueligheden for både studerende og virksomheder kan øges, samt hvordan der kan fokuseres yderligere på studiejobs til internationale studerende.

Ansvarlig: Aarhus Kommune og uddannelsesinstitutionerne i samarbejde med relevante studiejobsportaler.

> **International Community:**

International Community er en del af Erhverv Aarhus og er skabt ud fra et behov for at forbedre tiltrækning, modtagelse og fastholdelse af international arbejdskraft i Aarhusområdet, og for at videreudvikle Aarhus som et attraktivt område for international arbejdskraft og deres familier. Det sker dels gennem tilbud og services målrettet virksomhederne og dels gennem praktisk bistand til og sociale arrangementer for internationale medarbejdere og deres medfølgende familier. International Community er i dag:

- > Netværket for internationale medarbejdere og deres medfølgende familier i Aarhusområdet
- > En fælles platform for virksomheder, uddannelsesinstitutioner og offentlige organisationer i forhold til at tale med én stemme og skabe fælles løsninger, der styrker Aarhusområdets evne til at modtage og fastholde international arbejdskraft
- > Aarhusområdets drivkraft i forhold til at styrke områdets evne til at modtage og fastholde international arbejdskraft
- > En vidensportal for virksomheder i forhold til praktisk assistance og information i forbindelse med modtagelse og fastholdelse af international arbejdskraft

> **Initiativ 3:** International Community skal udvikle og markedsføre sine aktiviteter endnu bedre og mere effektivt, så flere virksomheder og deres internationale medarbejdere og medfølgende familier kan have glæde af dem. Det kan i den forbindelse fx overvejes at inddrage flere aktører, som har betydning for modtagelse og fastholdelse, herunder international skole og børnehaver, International Baccalaureate samt Aarhus' kulturinstitutioner og foreningsliv.

Ansvarlig: International Community, Aarhus Kommune og andre aktører

> Praktikplads til alle

Siden 2003 har et praktikpladsudvalg nedsat af Erhvervs-kontaktudvalget arbejdet med at fremme lærlinge og elevers praktikmuligheder. I hele perioden har der – med undtagelse af 2007-2008 – været mangel på praktikpladser. Udvalget består i dag – under navnet ”Praktikplads til alle” – af repræsentanter fra AARHUS TECH, Århus Købmands-skole, arbejdsmarkedets parter samt Aarhus Kommune. Der er fokus på opmærksomhedsskabende aktiviteter, herunder elektronisk nyhedsbrev og en phonerkampagne overfor virksomheder, som er blevet tilbudt et møde med en konsulent fra erhvervsskolerne for at drøfte mulighe-derne for at tilbyde en praktikplads. Med udgangen af 2011 udløber kommissoriet for ”Praktikplads til alle”.

> Initiativ 4 : Det skal ved hjælp af en business case træf-fes beslutning om, hvorvidt ”Praktikplads til alle” skal fortsætte, og om det elektroniske nyhedsbrev i givet fald fortsat skal udgives, om phonerkampagnen skal gentages, og om der eventuelt skal fokuseres på bestemte målgrup-per blandt de unge. Endelig kan praktikpladsudvalget udvides med yderligere aktører, herunder Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med ”Praktik-plads til alle”

> International Citizens Service

International Community er desuden en del af den aarhusianske afdeling af International Citizen Service. International Citizen Service samler Borgerservice, SKAT, Statsforvaltningen, WorkinDenmark og Udlændingesservice, som assisterer internationale studerende, medarbejdere og medrejsende familier i praktiske forhold ved ankomst til Danmark. Formålet med servicen er at tilbyde målgruppen én indgang til "myndighedsdanmark". International Community bistår med praktisk vejledning i forbindelse med etablering og livet i Aarhus og skaber en indgang til professionelt og socialt netværk, kulturliv og fritidstilbud m.v. i Aarhus.

> **Initiativ 5:** Det skal drøftes, hvordan International Citizen Service kan udvikle og markedsføre sine services, så flere internationale studerende, medarbejdere og medfølgende familier kan have glæde af dem.

Ansvarlig: International Citizen Service og Aarhus Kommune og andre aktører

> Studenterhus Aarhus

Studenterhus Aarhus er et tværfagligt samlingssted for studerende og erhvervslivet, som blev etableret i 2003 i Toldboden med henblik på at skabe vækst og udvikling i Aarhusområdet. Driften finansieres af medlemskaber samt af private og kommunale sponsorater. Studenterhuset flyttede i 2010 sine aktiviteter til Stakladen på Nordre Ringgade. En ekstern evaluering i 2010 viste, at Studenterhuset udgør et væsentligt element i branding af Aarhus som en attraktiv uddannelsesby, ligesom Studenterhusets rolle i relation til byens internationale studerende er ganske betydelig. Evalueringen pegede også på, at Studenterhuset ikke når ud til alle grupper af studerende.

> **Initiativ 6:** Studenterhuset skal fortsætte og udvikle sine aktiviteter. For det første for at nå ud til en endnu bredere gruppe af studerende. For det andet for at medvirke yderligere til mødet mellem studerende og erhvervslivet, fx ved nedsættelse af en arbejdsgruppe bestående af Studenterhuset og dets interessenter, som løbende udvikler og vurderer aktiviteter til kobling af studerende og erhvervslivet.

Ansvarlig: Studenterhus Aarhus i samarbejde med interessenterne, herunder studerende, uddannelsesinstitutionerne, erhvervslivet og Aarhus Kommune

> Styrkede iværksætterkompetencer og -kvalifikationer

Aarhus Kommune har i samarbejde med en række interessenter udarbejdet en iværksætterstrategi, som blandt andet omfatter uddannelsesområdet. Her fokuseres på nødvendigheden af at bibringe studerende på gymnasier og de videregående uddannelser iværksætterkompetencer med henblik på at øge andelen af succesrige iværksættere, herunder vækstiværksættere. Samtidig vil øgede iværksætterkompetencer hos de, der vælger at blive lønmodtagere, bidrage til mere innovativ og dermed værdifuld arbejdskraft. Uddannelsesinstitutionerne i Aarhus fokuserer da også i stigende grad på iværksætteri i uddannelserne. Aarhus Universitet er udnævnt til Danmarks Entrepreneurielle Universitet, hvilket er et stærkt udgangspunkt for en markant satsning og et tværinstitutionelt samarbejde mellem de videregående uddannelsesinstitutioner, så alle studerende stifter bekendtskab med den form for entreprenørskab, som passer til den enkelte studieretning, på det rette tidspunkt i studieforløbet.

> **Initiativ 7:** Iværksætterstrategien implementeres i de kommende år.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante interessenter

DEN ATTRAKTIVE BY

> Hvorfor?

I en globaliseret verden er det særdeles vigtigt, at en attraktiv uddannelsesby ikke blot har et attraktivt og mangfoldigt uddannelsesudbud, men at byen i sig selv er spændende og tiltalende for studerende, virksomheder og disses medarbejdere. Derfor skal en by være tilgængelig og åben, både i fysisk og mental forstand. Det fremmer mobiliteten og medvirker til, at Aarhus til stadighed kan tiltrække nye studerende og medarbejdere fra ind- og udland. Det er vigtigt, at udviklingen af den attraktive by foregår i en dialog med interessenterne, så der samtidig kan ske en forventningsafstemning.

> Retning 1: Fysiske rammevilkår

Aarhus' fysiske rammevilkår skal løbende udvikles for at kunne indfri realistiske forventninger hos byens nuværende og kommende indbyggere samt virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

> Fremadrettet status

Vækstambitionerne i Aarhus lægger et væsentligt pres på den fremtidige infrastruktur og boligudbud. Derfor er der behov for en løbende udvikling af de fysiske rammevilkår.

For det første er det nødvendigt at skabe plads til, at de 75.000 flere indbyggere i 2030 kan finde en passende bolig. På boligområdet udarbejdede Aarhus Kommune i 2010 i samarbejde med Aarhus Universitet, VIA University College og Kollegiekontoret en rapport vedr. det fremtidige behov for studieboliger. Ét af elementerne i rapporten var en sammenskrivning af forventningerne hos byens uddannelsesinstitutioner til det fremtidige optag. Det fremgik af rapporten, at uddannelsesinstitutionerne forventer en stigning på 50 % i den samlede studenterbestand i de kommende knap 20 år, og at antallet af internationale studerende alene vil fordobles fra 5.000 i 2009 til 10.000 i 2020. Selvom det ligger helt i tråd med pejlemærkerne i Kommuneplan 2009 om 75.000 flere indbyggere i Aarhus i 2030, vil det lægge et markant pres på boligsituationen i de kommende år. Studieboliganalysen fremlagde derfor også en række konkrete forslag til, hvordan udfordringen kan gribes an. Således vil ommærkning af eksisterende almene boliger samt udlejningsaftaler med boligforenin-

ger dedikere flere af byens boliger til studerende generelt, ligesom omdannelse af et eller flere eksisterende kollegier til internationale kollegier vil kunne imødekomme det stigende behov for boliger til internationale studerende.

For det andet er det vigtigt at sikre en god trafikal opkobling til andre nationale og internationale vækstcentre. Ifølge erhvervsplanen arbejdes der allerede for en lang række infrastrukturprojekter. Jævnfør Kommuneplan 2009 lægger byrådet op til, at staten blandt andet engagerer sig i letbane, hurtige togforbindelser til København og Hamborg, en Kattegatforbindelse, udbygningen af E45 og gode forbindelser til lufthavnene i Tirstrup og Billund.

For det tredje må byens interne infrastruktur ikke sande til, men skal løbende tilpasses den øgede trafikmængde. Der sker derfor allerede i dag jævnlige revisioner af den kollektive trafikplan, ligesom de infrastrukturplaner, der allerede er forankret i kommuneplanen og erhvervsplanen, vil bidrage til udviklingen af den øvrige infrastruktur i byen. Af særlig interesse for uddannelsesbyen er en trafikal sammenbinding af dens aktiviteter.

I sommeren 2011 trådte en ny kollektiv trafikplan i kraft. Planen markerer et markant skift til en kollektiv trafikplan bygget op om et net af højklassede A-buslinjer med mange afgang, høj rejsehastighed og effektive skift – suppleret med en vis mængde bybuslinjer, som dækker områderne mellem og uden for A-linjerne. Planen indebærer bl.a. en A-buslinie gående på Randersvej mellem uddannelsesinstitutionerne langs den såkaldte "vidensakse" og på tværs langs Ringgaden og de mange uddannelsesinstitutioner her. Planen er blevet til på grundlag af et større analysearbejde - bl.a. i form af en storstilet manuel optælling i efteråret 2009, rejsevaneundersøgelser – også af studerende - samt Danmarks Statistiks pendlertal, der både indeholder tal for arbejds- og uddannelsespendlertrafik

> **Initiativ 8:** For at sikre en løbende udvikling af boligudbuddet skal anbefalingerne fra boliganalysen forankres hos relevante parter, så relevante forslag kan føres ud i livet. Særligt kollegiebyggeri, SU-venlige huslejer og boliger til internationale studerende skal prioriteres.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med Kollegiekontoret og uddannelsesinstitutionerne

> **Initiativ 9:** For at sikre den løbende udbygning af en hensigtsmæssig infrastruktur i Aarhus samt til og fra byen, skal der løbende følges op på Aarhus Kommunes prioritering af infrastrukturplaner.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Initiativ 10:** Den kollektive trafikplan er aftalt evalueret i 2014. I evalueringen skal der være særskit fokus på den kollektive trafikbetjening af uddannelsesinstitutioner og andre rejsemål med relevans for uddannelsessøgende.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

Boligforeningen Ringgårdens nye studieboligbyggeri på De Bynære Havnearealer
Visualisering: Arkitema

> **Retning 2: Modtagelsen**

Aarhus skal være en åben og imødekommende by, som byder internationale studerende og medarbejdere velkommen på bedst mulige måde.

> **Fremadrettet status**

Aarhus ønsker at byde alle nye studerende og medarbejdere velkommen til byen – uanset om de har en dansk eller international baggrund. Der er imidlertid behov for løbende at udvikle mentaliteten og kulturen for modtagelsen af især internationale studerende og expats (Internationale medarbejdere og medrejsende familie). En åbenhjertig befolkning i en åben og mangfoldig by med gode muligheder for udvikling vil medvirke til en bedre og mere positiv velkomst. Det vil bidrage til at gøre internationale studerende og expats til gode ambassadører for byen, så Aarhus også fremadrettet kan rekruttere internationale studerende og expats. En række af tiltagene for at byde internationale studerende og expats velkommen vil også have relevans for andre grupper af tilflyttere i form af danske studerende og medarbejdere.

Modtagelsen handler for det første om den formelle side, som opleves i Borgerservice, hos SKAT, i Statsforvaltningen, i danskundervisningen og i uddannelsesstilbuddene til medrejsende familier i form af international børnehave, grundskole og gymnasium. Business Region Aarhus har derfor udviklet en velkomstpakke (se www.aarhus.dk/english), hvor nye – danske såvel som internationale – indbyggere i Aarhus kan hente nyttige informationer.

For det andet handler modtagelsen om det personlige møde med indbyggerne i Aarhus. For samtidig at få mest muligt glæde af internationale studerende og expats samt deres kompetencer, er det afgørende, at de løbende mødes med aarhusianerne både privat, i studiesammenhænge og på arbejdet, ligesom (sports-)foreninger og biblioteker er oplagte arenaer for dette møde. Se i øvrigt også vedr. International Community og Studenterhus Aarhus under afsnittet ”Den aktuelle indsats”.

> **Initiativ 11:** Den formelle modtagelse af internationale studerende og expats i regi af International Citizen Service skal løbende smidiggøres.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med Statsforvaltningen, SKAT og andre myndigheder og services

> **Initiativ 12:** Mangfoldigheden i Aarhus skal rodfæstes og synliggøres, så den aarhusianske befolkning inspireres til at tænke mere globalt og i retning af mere åbenhed og større grad af internationalisering. Det kan eksempelvis ske via frivillige mentor- eller buddyordninger og sociale aktiviteter mellem danskere og internationale studerende og expats.

Ansvarlig: International Community og Studenterhus Aarhus i samarbejde med Aarhus Kommune

> Retning 3: Inddragelse af interessenter

Aarhus Kommune skal løbende inddrage byens interessenter i formuleringen af konkrete initiativer til udviklingen af Aarhus som uddannelsesby.

> Fremadrettet status

I Aarhus er der tradition for jævnlig og tæt dialog mellem Aarhus Kommune og byens interessenter – også når det gælder udviklingen af uddannelsesbyen. Eksempelvis mødes borgmesteren to gange årligt med repræsentanter fra byens uddannelsesinstitutioner, Studenterhuset og udvalgte studenterorganisationer fra de videregående uddannelser. Dette "Dialogmøde" er for det første et mødeforum for uddannelsesinstitutionerne og giver for det andet uddannelsesinstitutionerne og Aarhus Kommune en god mulighed for at opdatere hinanden på aktuelle og kommende aktiviteter, at adressere emner af fælles interesse og ikke mindst i fællesskab at udvikle Aarhus som uddannelsesby.

Selvom udvalgte studenterorganisationer, nemlig Studenterrådet ved Aarhus Universitet og De Studerendes Råd ved VIA University College, repræsenterer de studerende ved "Dialogmødet", er der behov for at inddrage et bredere udsnit af studerende i den løbende udvikling af uddannelsesbyens rammebetingelser, herunder evt. også studerende på ungdomsuddannelserne. Det vil være relevant at inddrage andre og flere studenterorganisationer samt evt. menige studerende i udviklingen af uddannelsesbyen. Det vil kunne skabe en større bredde i grundlaget for arbejdet, og dermed en bredere opbakning og større legitimitet.

> Initiativ 13: For at formulere idéer til den løbende udvikling af Aarhus som uddannelsesby og sikre forventningsafstemning mellem studerende og Aarhus Kommune etableres et dialogforum, hvor Aarhus Kommune og repræsentanter fra byens studenterorganisationer fra ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser samt evt. menige studerende kan mødes med jævne mellemrum enten fysisk eller elektronisk fx i form af et brugerpanel.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> Retning 4: Udvikling af byens kultur- og fritidstilbud

Aarhus skal løbende udvikle byens kultur- og fritidstilbud, så byen hele tiden kan tilbyde attraktive udfoldelsesmuligheder af kulturel og sportslig karakter.

> Fremadrettet status

I Aarhus findes allerede rige muligheder for fritidsaktiviteter lige fra motion over kulturelle oplevelser til større events inden for sport og musik. Alle disse tilbud medvirker til, at byens indbyggere også i deres fritid bliver udfordret og udviklet. Aktiviteterne er dermed et supplement til faglige udviklingsmuligheder for den enkelte indbygger.

En fortsat udvikling af tilbuddene er afgørende for, at Aarhus også i fremtiden fremstår som en attraktiv by for kommende indbyggere, herunder studerende. Aarhus' ansøgning om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2017 er et væsentligt element i bestræbelserne på at udvikle og styrke de kulturelle tilbud i byen og samtidig skabe international opmærksomhed.

> Initiativ 14: Aarhus skal løbende udvikle mulighederne for kulturelle og sportslige fritidsaktiviteter. Der skal sættes på implementeringen af Aarhus Kommunes kulturpolitik samt ansøgningen om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2017.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante interessenter.

FLERE I UDDANNELSE

> Hvorfor?

Det danske arbejdsmarked udvikler sig hastigt i disse år. Flere og flere ufaglærte jobs forsvinder til fordel for vidensjobs. Særligt i en vidensby som Aarhus har udviklingen været markant de seneste år. Det betyder, at uddannelse bliver en stadig vigtigere parameter i samfundsudviklingen. Både af hensyn til det enkelte menneske og af hensyn til samfundsøkonomien. For at imødekomme behovet på fremtidens arbejdsmarked er der derfor brug for et løft i det generelle uddannelsesniveau. Det løft skal ske på alle niveauer. Derfor skal der arbejdes for, at så mange som muligt tager en ungdomsuddannelse, at flere tager en videregående uddannelse, og at de allerede uddannede får endnu bedre adgang til relevante efter- og videreuddannelsesmuligheder.

Virkemidlerne er dels et bredt uddannelsesudbud, som gør uddannelsesmarkedet fleksibelt, dels forbedrede overgange mellem uddannelsesniveauerne, så færrest muligt bliver tabt undervejs i uddannelsessystemet.

Aarhus skal ikke gå på kompromis i forhold til den faglige kvalitet eller det faglige niveau på uddannelserne, men de unge såvel som de færdiguddannede skal sikres nogle hensigtsmæssige trædesten, som kan fremme deres uddannelses- og efteruddannelsesfrekvens.

På nationalt plan er der opstillet en målsætning om, at 95 % af en ungdomsårgang i 2015 skal tage en ungdomsuddannelse, og at 50 % skal tage en videregående uddannelse. Den seneste offentligt tilgængelige profilmodel fra maj 2010 viser, at Aarhus kommune – isoleret set - allerede med årgang 2008 opfylder 50 %-målsætningen, idet 55,1% af dem kan forventes at tage en videregående uddannelse. Det skyldes ikke mindst, at Aarhus som uddannelsesby tiltrækker mange studerende fra især det jyske område. Aarhus har som uddannelsesby således også en forpligtelse til at bidrage til opfyldelsen af 50 %-målsætningen på nationalt niveau.

Aarhus Kommune og byens uddannelsesinstitutioner arbejder løbende for at indfri denne forpligtelse – bl.a. gennem udvikling af en attraktiv uddannelsesby med et attraktivt studiemiljø – så Aarhus kan tiltrække stadig flere studerende på sine videregående uddannelsesinstitutioner.

Uddannelses- og talentstrategiens strategiske indsatsområde "Flere i uddannelse" fokuserer imidlertid primært på de elementer i et generelt uddannelsesløft, som på grund af et større udviklingspotentiale kræver størst opmærksomhed, nemlig opfyldelsen af 95 %-målsætningen og styrkelse af efter- og videreuddannelsesmulighederne. I forbindelse med implementeringen af strategien vil der dog også blive taget højde for byens rolle i forhold til 50 %-målsætningen.

> Retning 1: 95 %-målsætning

At gennemføre en ungdomsuddannelse er af afgørende betydning for unges muligheder på fremtidens arbejdsmarked – og for de unges muligheder for at indgå som aktive medborgere. Samtidig er uddannelse en helt central faktor for udviklingen af fremtidens velfærdssamfund. Derfor har Aarhus en målsætning om, at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2013.

> Fremadrettet status

I Aarhus er uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedets parter og Aarhus Kommune enige om at arbejde samlet for at nå 95 %-målsætningen allerede i 2013 – to år før den nationale målsætning. Det kræver en målrettet indsats, som samler og inddrager alle relevante aktører i byen. Ikke mindst fordi den seneste profilmodel fra maj 2010 viser, at kun 86 % af en ungdomsårgang p.t. kan forventes at tage en ungdomsuddannelse.

I forhold til opfyldelsen af 95 %-målsætningen indtager Aarhus Kommune en række centrale roller: For det første er det en kommunal opgave at undervise de børn i folkeskolen, som bagefter forventes at skulle gå videre på en ungdomsuddannelse. For det andet vejleder og støtter Aarhus Kommune via Ungdommens Uddannelsesvejledning og Socialforvaltningen de unge i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. For det tredje beskæftiger Aarhus Kommune gennem dagtilbud og fritidsområdets arbejde sig også med at sikre børns trivsel, læring og udvikling i et 0-18 års perspektiv.

Endelig har ungdomsuddannelsesinstitutionerne en væsentlig rolle med henblik på at sikre rekruttering til og gennemførelsen på ungdomsuddannelserne. Ligesom bibliotekerne i kraft af deres uformelle læringsrum udgør et vigtigt supplement til og i høj grad understøtter den formelle læring, der sker på uddannelsesinstitutionerne.

2013-målsætningen har allerede resulteret i flere konkrete initiativer og projekter. I efteråret 2010 indføjede forligspartierne bag budget for 2011 for Aarhus Kommune en hensigtserklæring om, at der skal udarbejdes en handlingsplan for at nå målsætningen. Handlingsplanen skal udarbejdes af Børn og Unge og Sociale Forhold og Beskæftigelse, og vil have fokus på:

- > variationen i de unges udfordringer i uddannelses-systemet og nødvendigheden af varierede løsninger
- > en indsats, der sikrer, at alle hænder og alle hoveder bruges – og bruges bedst muligt
- > tæt partnerskab om opgaven
- > en ekstraordinær indsats ("overhalingssporet") og mere langsigtede indsatser ("det lange seje træk")
- > en indsats, som skal bygge oven på de initiativer, der virker for de 86 % af de unge, som allerede i dag kan forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse

> **Initiativ 15:** Der er i foråret 2011 udarbejdet en handlingsplan for at Aarhus kan opfylde 95 %-målsætningen i 2013. Handlingsplanen implementeres sammen med relevante aktører.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Retning 2: Efter- og videreuddannelse**

Aarhus skal være landets bedste by for efter- og videreuddannelse, som både kan imødekomme behovet for efter- og videreuddannelse i bysamfundet, og sikre attraktive efter- og videreuddannelses tilbud til hele landet.

> **Fremadrettet status**

Der vil i forbindelse med de kommende års skifte i det danske arbejdsmarked med et vigende antal ufaglærte jobs og et stigende antal vidensjob i stadig stigende grad være fokus på efter- og videreuddannelse som led i den nødvendige opkvalificering af arbejdsstyrken.

Aarhus har gode forudsætninger for at markere sig på markedet for efter- og videreuddannelse, da en række af byens uddannelsesinstitutioner og flere private udbydere er særdeles synlige med et stort og varieret udbud. For at sætte fokus på efter- og videreuddannelse har Aarhus Kommune stået i spidsen for det såkaldte "Forum for Efter- og Videreuddannelse" (FEV), som har samlet primært udbydere af efter- og videreuddannelse til dialog og samarbejde. FEV har bidraget til øget dialog mellem udbydere, og i et vist omfang også med aftagerne af efter- og videreuddannelse (dvs. virksomhederne).

Der er dog behov for et mere forpligtende samarbejde mellem udbydere om et mere fokuseret udbud af efter- og videreuddannelse. Således er det også nødvendigt at inddrage VEU-centrene i en nytænkning af området og en eventuel samlet markedsføring af tilbuddene. Ligeledes bør udbydere vurdere fordele ved et samarbejde om det faglige indhold af efter- og videreuddannelserne eksempelvis i form af sommer- og vinterskoler. Endelig kan Aarhus Kommune som én af de større rekvirenter af efter- og videreuddannelse agere rollemodel på området.

Herudover kan der være behov for at udvikle rammebetingelserne for, at uddannelsesinstitutionerne og andre udbydere af efter- og videreuddannelse kan drive deres forretning.

> **Initiativ 16:** Der skal udarbejdes en handlingsplan, som kan bidrage til nytænkning af efter- og videreuddannelsesområdet i Aarhus. Handlingsplanen skal fokusere på rammebetingelserne for at understøtte uddannelsesinstitutionernes og de øvrige udbydere muligheder for at tilbyde efter- og videreuddannelse.

Ansvarlig: Aarhus Kommune og udbydere af efter- og videreuddannelser i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og virksomheder.

UDVIKLING AF TALENTARBEJDET

> Hvorfor?

Selvom Aarhus er en uddannelsesby med et mangfoldigt udbud af uddannelser, er det ikke muligt hele tiden at udanne tilstrækkeligt med arbejdskraft til alle brancher. Det skyldes dels det varierende antal færdiguddannede på de enkelte uddannelser, dels at arbejdsmarkedet og dermed efterspørgslen efter de enkelte uddannelser hele tiden forandrer sig. Samtidig er der behov for, at der løbende udvikles talenter, som for det første kan bidrage til væksten i byen, og for det andet kan bidrage til at inspirere og motivere medstuderende og kolleger i deres faglige arbejde.

Derfor skal Aarhus - sideløbende med en indsats for at løfte det generelle uddannelsesniveau - også fremadrettet fokusere på gennem et fagligt højt niveau, gode netværk og miljøer at udvikle, tiltrække og i nødvendigt omfang fastholde talenter fra både ind- og udland. Herudover har uddannelsesinstitutionerne en interesse i, at talenterne kan søge inspiration og beskæftigelse uden for Aarhus, herunder i udlandet.

Talenter skal i den forbindelse forstås som de personer, som inden for deres fag har den bedste kombination af dygtighed og udviklingspotentiale. Talenter findes således på alle uddannelsesniveauer. Ligesom i sportsverdenen medvirker talenterne med deres egen motivation til at inspirere og motivere bredden til at dygtiggøre sig. Der er derfor ikke noget modsætningsforhold men snarere et samspil mellem bredden og talenterne.

> Retning 1: Talentarbejdet

Aarhus skal sætte talent på dagsordenen og blive endnu bedre til at udvikle, tiltrække og i nødvendigt omfang fastholde talenter fra både ind- og udland.

> Fremadrettet status

Uddannelses- og talentstrategien har taget første skridt til at sætte talent på dagsordenen ved at fokusere strategiens ene ben på talentvinklen. Der er uden tvivl behov for fortsat fokus på talent fra folkeskole over videregående uddannelser og erhvervslivet til forskningsområdet. Her tænkes både på egne (home grown) talenter og internatio-

nale talenter.

Det er afgørende, at talenterne - sideløbende med et generelt kompetenceløft - får mulighed for at udvikle sig, lade sig inspirere og motivere. Og det er vigtigt, at det foregår i et samarbejde og et samspil mellem de enkelte aktører på området. Netop i et sådant samspil vil talenterne finde motivation og udfolde sig optimalt til gavn for hele samfundet. Desuden vil en optimal overlevering af talenter fra det ene uddannelsesniveau til det næste sikre, at færrest mulige bliver tabt undervejs. Det gælder helt fra folkeskoleniveauet til videregående uddannelse.

I den forbindelse skal der være klarhed over, hvem der har hvilke roller. Overordnet har Aarhus Kommune en opgave i - sammen med relevante interessenter - at udvikle de fysiske og mentale rammebetingelser i Aarhus (jf. "Den attraktive by"), så internationale talenter oplever det som attraktivt at komme til Aarhus ikke alene pga. uddannelsen eller jobbet. Det gælder i særdeleshed, når der samtidig er tale om medrejsende familier. Således er et tilstrækkeligt og godt uddannelses tilbud til børn af internationale vidensmedarbejdere i form af international børnehave, grundskole og gymnasium af stor vigtighed.

I forhold til selve talentudviklingen har Aarhus Kommune desuden en central opgave med at udvikle folkeskolelærernes evne til at spotte, udvikle og overlevere talenterne til det næste uddannelsesniveau. Således sker der allerede i dag – inden for rammerne af den vedtagne børn- og ungepolitik i Aarhus Kommune under overskriften "En god folkeskole til alle" – undervisningsdifferentiering, som tager udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og læringsstil. Herudover arbejder Aarhus Kommune på det praktiske plan med elite/talent idrætsklasser, ligesom de enkelte folkeskoler opfordres til at udvikle særlige profiler, som kan tiltrække elever med bestemte interesser og kompetencer. Endelig har Aarhus Kommune, med udgangspunkt i Udfordringsretten, de seneste to år haft dispensation fra Folkeskolelovens regler om holddannelse. Således er der i Aarhus mulighed for at holddanne i mere end halvdelen af undervisningstiden. Hermed understøttes muligheden for at differentiere undervisningen til gavn for den enkelte elev, herunder naturligvis også talenterne. Børn og Unge planlægger fortsat at anvende udfordringsretten for at sikre denne mulighed fremover.

Herudover har Aarhus Kommune ligesom andre arbejdspladser i den offentlige eller private sektor et væsentligt ansvar for med målrettede tilbud til talenterne, herunder eksempelvis studiejobs, praktikmuligheder, traineeforløb og lederudvikling, at bidrage til talentarbejdet. Talentudvikling indgår således i forbindelse med indsatsen for rekruttering, fastholdelse og udvikling af medarbejdere, hvor fælles initiativer kan sikre, at Aarhus Kommune også fremover har de nødvendige medarbejdere, er en attraktiv arbejdsplads og ikke mindst en arbejdsplads med høj social kapital, hvor mangfoldigheden udnyttes.

Uddannelsesinstitutionernes bidrag til talentarbejdet er et højt fagligt niveau og dygtighed samt en række målrettede indsatser og planer, som allerede nu er implementeret på flere uddannelsesinstitutioner.

På den måde sikrer erhvervslivet og uddannelsesinstitutionernes indsats sammen med den kommunale indsats, at Aarhus kan udvikle optimale rammer for talenterne, så de kan videreudvikles, tiltrækkes og i nødvendigt omfang fastholdes.

Samtidig kan det være givtigt for aktørerne at mødes om erfaringsudveksling vedrørende talent, herunder good practice i forhold til talentarbejdet. Ikke mindst i forhold til, hvordan talenter bedst muligt overleveres fra det ene uddannelsesniveau til det andet og fra uddannelsesverdenen til erhvervslivet i og uden for Aarhus.

Endelig kan aktørerne i fællesskab medvirke til en markedsføring af mulighederne for at dyrke sit talent i Aarhus. Det kan eksempelvis ske ved at fokusere på de klynger, der er udpeget i erhvervsplanen, når man samarbejder om talent. Ligesom Aarhus Kommune i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne, Region Midtjylland og turistorganisationerne aktuelt er i færd med at øge satsningen på erhvervsturisme. Hensigten er at synliggøre vidensbyen Aarhus overfor blandt andet internationale talenter og tiltrække dem til kortere faglige besøg.

> **Initiativ 17:** Der afholdes en talentkonference m.v., som skal dagsordensætte talentbegrebet og præsentere good practice for at spotte, udvikle, overlevere, tiltrække og fastholde talent, herunder eksempelvis mentorordninger. Hele uddannelseskæden fra folkeskole til videregående uddannelser skal inddrages.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante aktører

> **Initiativ 18:** Der skal arbejdes for flere faglige konferencer m.v., som inden for relevante klynger kan give international genklang og således markedsføre Aarhus som talenternes by.

Ansvarlig: Aarhus Kommune, vidensinstitutionerne, VisitAarhus, Region Midtjylland, virksomheder og andre relevante aktører

FORPLIGTENDE SAMARBEJDE

> Hvorfor?

Aarhus er allerede en førende uddannelsesby i Danmark, og byen har et tilstrækkeligt uddannelsesudbud og en tilstrækkelig størrelse til også at spille en rolle på det internationale uddannelsesmarked. En væsentlig forudsætning for også i fremtiden at kunne fastholde og udvikle denne position er, at Aarhus skiller sig ud gennem den måde aktørerne i byen samarbejder på.

Aarhus er i den unikke situation, at uddannelsesbyens aktører kan profitere af byens – i international sammenhæng – beskedne størrelse, og udnytte de nemme muligheder for at danne gode netværk og samarbejdsrelationer til hinanden. Samarbejdsaftalerne skal imidlertid også række ud over kommune- og landegrænserne. Aarhus Kommunes etablering af "Business Region Aarhus" er på regionalt plan et godt eksempel. På samme måde har byens uddannelsesinstitutioner indgået en række samarbejdsaftaler med uddannelsesinstitutioner i andre lande om faglig udveksling og udveksling af studerende. Internationaliseringen er med andre ord en væsentlig løftestang for at nå målsætningerne.

Der er dog behov for en fortsat udbygning af forpligtende samarbejdsaftaler lige fra det lokale til det internationale niveau, så Aarhus kan opnå komparative fordele overfor andre uddannelsesbyer og opnå unikke resultater.

> Retning 1: Forpligtende samarbejder

Aarhus skal være uddannelsesbyen, hvor forpligtende samarbejder mellem aktørerne lokalt, regionalt, nationalt og internationalt bidrager til unikke tiltag og unikke resultater.

> Fremadrettet status

Uddannelsesbyen Aarhus har gennem længere tid været præget af et frugtbart samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedets parter og Aarhus Kommune. Uddannelsesinstitutionerne kan på trods af den grundlæggende konkurrence om de studerende se fordelene i at samarbejde om emner af fælles interesse. Men også samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og arbejdsmarkedets parter er grundlæggende godt. Samtidig har Aarhus Kommune påtaget sig en rolle som facilitator

i samarbejdet, dels ved at sætte sig i spidsen for arbejdet for gode rammebetingelser for uddannelsesbyen, dels ved at stille fora til rådighed for dialog og samarbejde mellem parterne.

Det har samlet set gennem årene været en værdifuld løftestang for mange succesrige initiativer på uddannelsesområdet i Aarhus.

Men for at føre uddannelsesbyen Aarhus endnu videre og for at få byen til at skille sig ud også i internationale sammenhænge, er det nødvendigt at udvikle samarbejdet yderligere.

For det første er der behov for at etablere stadigt mere forpligtende samarbejder. Både mellem uddannelsesinstitutioner, og mellem uddannelsesinstitutionerne og arbejdsmarkedets parter, Aarhus Kommune og den tredje sektor (foreningslivet og folkeoplysningen).

For det andet er der også behov for at styrke samarbejdet med aktører uden for kommunegrænsen. Det gælder både regionalt, nationalt og internationalt. På den måde kan der hentes inspiration udefra, ligesom Aarhus' synlighed kan øges. Begge dele vil bidrage til rekrutteringen af studerende og medarbejdere.

For at sikre den mest optimale udbredelse af disse forpligtende samarbejder, bør indsatsen forankres i Erhvervskontaktudvalget.

> **Initiativ 19:** Erhvervskontaktudvalget opfordres til at invitere relevante aktører til en workshop, hvor mulighederne og good practice for forpligtende samarbejde kan drøftes og udvikles. Det kan overvejes at gentage disse workshops årligt.

Ansvarlig: Erhvervskontaktudvalget

OVERSIGT OVER INITIATIVERNE

Den aktuelle indsats

> **Initiativ 1:** Campus Aarhus skal videreføres, og det skal i den forbindelse overvejes, hvordan fleksibiliteten på det aarhusianske uddannelsesmarked kan forbedres, og hvordan markedsføringsindsatsen i regi af Campus Aarhus kan styrkes.

Ansvarlig: Campus Aarhus

> **Initiativ 2:** Der skal gennemføres en afdækning af, om og hvordan der kan ske en styrkelse af indsatsen for at skabe flere studiejobs i Aarhus, herunder hvordan gennemskueligheden for både studerende og virksomheder kan øges, samt hvordan der kan fokuseres yderligere på studiejobs til internationale studerende.

Ansvarlig: Aarhus Kommune og uddannelsesinstitutionerne i samarbejde med relevante studiejobsportaler.

> **Initiativ 3:** International Community skal udvikle og markedsføre sine aktiviteter endnu bedre og mere effektivt, så flere virksomheder og deres internationale medarbejdere og medfølgende familier kan have glæde af dem. Det kan i den forbindelse fx overvejes at inddrage flere aktører, som har betydning for modtagelse og fastholdelse, herunder international skole og børnehave, International Baccalaureate samt Aarhus' kulturinstitutioner og foreningsliv.

Ansvarlig: International Community, Aarhus Kommune og andre aktører

> **Initiativ 4:** Det skal ved hjælp af en business case træffes beslutning om, hvorvidt "Praktikplads til alle" skal fortsætte, og om det elektroniske nyhedsbrev i givet fald fortsat skal udgives, om phonerkampagnen skal gentages, og om der eventuelt skal fokuseres på bestemte målgrupper blandt de unge. Endelig kan praktikpladsudvalget udvides med yderligere aktører, herunder Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med "Praktikplads til alle"

> **Initiativ 5:** Det skal drøftes, hvordan International Citizen Service kan udvikle og markedsføre sine services, så flere internationale studerende, medarbejdere og medfølgende familier kan have glæde af dem.

Ansvarlig: International Citizen Service og Aarhus Kommune og andre aktører

> **Initiativ 6:** Studenterhuset skal fortsætte og udvikle sine aktiviteter. For det første for at nå ud til en endnu bredere gruppe af studerende. For det andet for at medvirke yderligere til mødet mellem studerende og erhvervslivet, fx ved nedsættelse af en arbejdsgruppe bestående af Studenterhuset og dets interessenter, som løbende udvikler og vurderer aktiviteter til kobling af studerende og erhvervslivet.

Ansvarlig: Studenterhus Aarhus i samarbejde med interessenterne, herunder studerende, uddannelsesinstitutionerne, erhvervslivet og Aarhus Kommune

> **Initiativ 7:** Iværksætterstrategien implementeres i de kommende år.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante interessenter

Den attraktive by

> **Initiativ 8:** For at sikre en løbende udvikling af boligudbudet skal anbefalingerne fra boliganalysen forankres hos relevante parter, så relevante forslag kan føres ud i livet. Særligt kollegiebyggeri, SU-venlige huslejer og boliger til internationale studerende skal prioriteres.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med Kollegiekontoret og uddannelsesinstitutionerne

> **Initiativ 9:** For at sikre den løbende udbygning af en hensigtsmæssig infrastruktur i Aarhus samt til og fra byen, skal der løbende følges op på Aarhus Kommunes prioritering af infrastrukturplaner.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Initiativ 10:** Den kollektive trafikplan er aftalt evalueret i 2014. I evalueringen skal der være særsomt fokus på den kollektive trafikbetjening af uddannelsesinstitutioner og andre rejsemål med relevans for uddannelsessøgende.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Initiativ 11:** Den formelle modtagelse af internationale studerende og expats i regi af International Citizen Service skal løbende smidiggøres.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med Statsforvaltningen, SKAT og andre myndigheder og services

> **Initiativ 12:** Mangfoldigheden i Aarhus skal rodfæstes og synliggøres, så den aarhusianske befolkning inspireres til at tænke mere globalt og i retning af mere åbenhed og større grad af internationalisering. Det kan eksempelvis ske via frivillige mentor- eller buddyordninger og sociale aktiviteter mellem danskere og internationale studerende og expats.

Ansvarlig: International Community og Studenterhus Aarhus i samarbejde med Aarhus Kommune

> **Initiativ 13:** For at formulere idéer til den løbende udvikling af Aarhus som uddannelsesby og sikre forventningsafstemning mellem studerende og Aarhus Kommune etableres et dialogforum, hvor Aarhus Kommune og repræsentanter fra byens studenterorganisationer fra ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser samt evt. menige studerende kan mødes med jævne mellemrum enten fysisk eller elektronisk fx i form af et brugerpanel.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Initiativ 14:** Aarhus skal løbende udvikle mulighederne for kulturelle og sportslige fritidsaktiviteter. Der skal sættes på implementeringen af Aarhus Kommunes kulturpolitik samt ansøgningen om at blive Europæisk Kulturhovedstad i 2017.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante interessenter.

Flere i uddannelse

> **Initiativ 15:** Der udarbejdes i foråret 2011 en handlingsplan for at Aarhus kan opfylde 95 %-målsætningen i 2013.

Ansvarlig: Aarhus Kommune

> **Initiativ 16:** Der skal udarbejdes en handlingsplan, som kan bidrage til nytænkning af efter- og videreuddannelsesområdet i Aarhus. Handlingsplanen skal fokusere på rammebetingelserne for at understøtte uddannelsesinstitutionernes og de øvrige udbyderes muligheder for at tilbyde efter- og videreuddannelse.

Ansvarlig: Aarhus Kommune og udbydere af efter- og videreuddannelser i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og virksomheder.

Udvikling af talentarbejdet

> **Initiativ 17:** Der afholdes en talentkonference m.v., som skal dagsordensætte talentbegrebet og præsentere good practice for at spotte, udvikle, overlevere, tiltrække og fastholde talent, herunder eksempelvis mentorordninger. Hele uddannelseskæden fra folkeskole til videregående uddannelser skal inddrages.

Ansvarlig: Aarhus Kommune i samarbejde med relevante aktører

> **Initiativ 18:** Der skal arbejdes for flere faglige konferencer m.v., som inden for relevante klynger kan give international genklang og således markedsføre Aarhus som talenternes by.

Ansvarlig: Aarhus Kommune, vidensinstitutionerne, VisitAarhus, Region Midtjylland, virksomheder og andre relevante aktører

Forpligtende samarbejde

> **Initiativ 19:** Erhvervskontaktudvalget opfordres til at invitere relevante aktører til en workshop, hvor mulighederne og good practice for forpligtende samarbejde kan drøftes og udvikles. Det kan overvejes at gentage disse workshops årligt.

Ansvarlig: Erhvervskontaktudvalget

www.aarhus.dk/uddannelse